

Жмай О., Громадська організація
«Молодіжна організація «Енектус»
при Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова»
Одеса, Україна

**РЕАЛІЗАЦІЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ
ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН**

За даними досліджень, компанії, дії яких стейкхолдери можуть розцінити як

аморальні, асоціальні або незаконні, можуть отримати низку негативних ефектів: зниження ділової репутації, створення негативного іміджу для бренду, поява гніву, огиди або розчарування по відношенню до компанії та/або її продукції [3]. В свою чергу, з часом це може призвести до зменшення капіталу бренду [4]. Як приклад можна навести компанію Volkswagen, яка вмонтувала в свої автомобілі нелегальний пристрій, що знижує показники датчиків шкідливих вихлопів під час презентацій та перевірок. Коли обман розкрився, акції підприємства впали на 40%, а сума штрафів тільки в США склала близько 15 млрд доларів.

З іншого боку, наявність у компанії корпоративної соціальної відповідальності підвищує її конкурентоспроможність. Відповідальна поведінка організації представляє її стейкхолдерам в найбільш вигідному світлі і створює позитивний капітал бренду, а підвищення кваліфікації персоналу, його продуктивності, впровадження інновацій та інші можливості сприяють підтримці і розвитку внутрішнього середовища організації і, зокрема, її корпоративної культури [5].

У цьому контексті в останні роки особливо актуальними стали Цілі сталого розвитку ООН (ЦСР ООН), прийняті в 2015 році. Не дивно, що сьогодні багато компаній, особливо великий бізнес, висвітлюють свою діяльність у сфері корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) через призму Цілей сталого розвитку.

Особливий інтерес у зв'язку з цим викликають підприємства енергетичної сфери. По-перше, найчастіше це підприємства, які повністю або частково знаходяться під контролем держави. Відповідно, через їхню політику можна простежити і зробити висновки про прихильність ЦСР ООН країни в цілому. По-друге, найчастіше саме ці компанії досить істотно впливають, не завжди позитивно, на суспільство і навколишнє середовище. Внаслідок цього виникає питання, яким чином вони нівелюють цей вплив. І по-третє, досить часто ці компанії представляють великий бізнес, який володіє більшими можливостями - і, відповідно, суспільство очікує від нього більшої відповідальності.

Як основа для проведення аналізу був обраний рейтинг Sustainable Ukraine, який надає єдину систему ESG-координат для оцінки і порівняння якості корпоративного управління в компаніях, а також їх здатність впливати на суспільство, керувати нефінансовими ризиками і можливостями, а також забезпечувати свій стійкий розвиток [6].

В першу десятку рейтингу 2019 року увійшли чотири компанії енергетичної сфери: «Енергоатом», «Укргідроенерго», ДТЕК та «Укренерго».

На основі проведеного аналізу було визначено, які ЦУР ООН є найбільш пріоритетними для компаній цієї галузі, а які відповідають скоріш індивідуальному баченню керівників (табл. 1).

Проблема з орієнтацією на Цілі сталого розвитку, на нашу думку, полягає в суб'єктивності оцінювання. Проблема з орієнтацією своєї діяльності на Мета сталого розвитку, на нашу думку, полягає в суб'єктивності оцінювання. Наприклад, будь-яка компанія, яка вчасно і в повному обсязі виплачує заробітну плату, може говорити про те, що вона допомагає в досягненні Цілі №1 «Ліквідація бідності». Однак це є прямим обов'язком будь-якого підприємства. Виходить, що просте дотримання закону вже робить тебе соціально відповідальним, однак, швидше за все, це не зовсім вірно, оскільки в такому випадку багато проблем вже були б вирішені, а Цілі досягнуті. На практиці ж ми бачимо, що недостатньо просто дотримуватися букви закону і виконувати мінімальні вимоги.

Цілі стійкого розвитку, які поділяють компанії енергетичної сфери України

	«Енергоатом»	«Укргідроенерго»	ДТЕК	«Укренерго»
Ціль №1	+	+		
Ціль №2		+		
Ціль №3	+	+	+	+
Ціль №4	+	+	+	+
Ціль №5	+	+	+	+
Ціль №6	+	+	+	+
Ціль №7	+	+	+	
Ціль №8	+	+	+	+
Ціль №9	+	+	+	+
Ціль №10	+	+		
Ціль №11	+	+	+	+
Ціль №12		+	+	+
Ціль №13	+	+	+	+
Ціль №14		+		
Ціль №15	+	+	+	+
Ціль №16	+	+		
Ціль №17	+	+	+	+

Джерело: складено автором.

Важливо розуміти, що представлені компанії, які є лідерами галузі (можливо, і економіки України в цілому), стають певною мірою «лідерами думок» для інших підприємств, причому не тільки своєї або суміжних галузей. Це накладає певні додаткові зобов'язання і підвищує вимоги до прозорості та добросовісності здійснення як своєї безпосередньої підприємницької діяльності, так і до здійснення ними заходів в рамках корпоративної соціальної відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Жмай О. В. Управління діловою репутацією підприємства з урахуванням факторів корпоративної соціальної відповідальності. *Соціальна відповідальність як форма забезпечення сталого розвитку господарюючих систем: суспільство, галузь, підприємство*: монографія / за наук. ред. д.е.н., доцента Ніценка В. С., к.е.н., доцента Кусик Н. Л. – Одеса: ТОВ «Лерадрук». 2017. С. 73-100.

2. Husnain, M., Syed, F., Akhtar, W., Usman, M. (2020). Effects of Brand Hate on Brand Equity: The Role of Corporate Social Irresponsibility and Similar Competitor Offer. *Marketing and Management of Innovations*,

3, 75-86. DOI: <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.3-06>. 3. Urbancová, H., & Vrabcová, P. (2020). Factors influencing the setting of educational processes in the context of age management and CSR. *Economics and Sociology*, 13(3), 218-229. DOI: doi:10.14254/2071-789X.2020/13-3/13.

4. Sustainable Ukraine – професійний рейтинг корпоративної стійкості українських компаній. URL: <https://sustainableukraine.com/ua/index.html> (дата обращения 10.02.2021).